

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ, ΑΗΛΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΣΩΡΕΩΝΟΥ

ΕΠΟΡΙΑΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΜΑΘΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΠΕΥΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

www.agioiapistoloi.gr e-mail: agioiapistoloi@gmail.com τηλ. 210 8027738

ΚΥΡΙΑΚΗ 5^η Σεπτεμβρίου 2010 ΕΤΟΣ 3ον ΤΕΥΧΟΣ 122

Απολυτίκιον Ἦχος δ'

Ἡ γέννησίς σου Θεοτόκε, χαρὰν ἐμήνυσε πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ· ἐκ σοῦ γὰρ
ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος τῆς δικαιοσύνης, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ λύσας τὴν
κατάραν, ἔδωκε τὴν εὐλογίαν· καὶ καταργήσας τὸν θάνατον, ἔδωρῆσατο
ἡμῖν ζωὴν τὴν αἰώνιον.

Η Γέννηση της Θεοτόκου (8 Σεπτεμβρίου)

π.Αλεξάνδρου Schmemmann

Ἡ ευλάβεια πού δείχνει ἡ Εκκλησία στην Παναγία ριζώνει στην υπακοή της στον Θεό, στην εκούσια επιλογή της να δεχθεῖ μια πρόσκληση αδύνατη στα ανθρώπινα μέτρα. Ἡ Ορθόδοξη Εκκλησία ἀνέκαθεν τόνιζε τη σύνδεση της Παναγίας με τον ἄνθρωπο και χαίρεται γι' αὐτήν και τη θεωρεῖ ως τον καλύτερο, καθαρότερο και πιο υπέροχο καρπὸ της ἀνθρώπινης Ἱστορίας και της ἀναζητήσεως τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τον ἄνθρωπο, της ἀναζητήσεως τοῦ ἐσχάτου νοήματος, τοῦ ἐσχάτου περιεχομένου της ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ἄν στη Δυτικὴ Χριστιανοσύνη ἡ ευλάβεια πρὸς την Παναγία περιστράφηκε γύρω ἀπὸ την ἀειπαρθενία της, ἡ καρδιά της ευλάβειας, της σκέψεως και της ἀγάπης της Ορθόδοξης Ανατολῆς πρὸς την Παναγία, υπῆρξε πάντοτε ἡ Μητρότητα της, ἡ σχέση σαρκὸς και αἵματος πού εἶχε με τον Ἰησοῦ Χριστό. Ἡ Ανατολή χαίρεται πού ὁ ρόλος τοῦ ἀνθρώπου εἶναι βασικὸς στο θεῖο σχέδιο. Ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἐρχεται στη γῆ, ὁ Θεὸς ἐμφανίζεται για να λυτρώσει τον κόσμον, γίνεται ἄνθρωπος για να ενσωματώσει τον ἄνθρωπο στη θεϊκὴ του κλήση, και σ' αὐτὸ συμμετέχει ολόκληρη ἡ ἀνθρωπότητα. Ἄν ἀντιληφθούμε πῶς ἡ κοινὴ φύση τοῦ Χριστοῦ με τη δική μας εἶναι ἡ μεγαλύτερη χαρὰ και το μεγαλύτερο βάθος τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι γνήσιος ἄνθρωπος κι ὄχι κάποιο φάντασμα ἢ κάποιο ἀσῶματο φαινόμενο, ὅτι εἶναι κάποιος ἀπὸ μας και παραμένει αἰωνίως ἐνωμένος μαζί μας μέσω της ἀνθρώπινης φύσεως Του, τότε ἡ ευλάβεια πρὸς την Παναγία γίνεται κατανοητὴ, ἐπειδὴ αὐτὴ τοῦ προσέφερε την ἀνθρώπινη φύση, τη σάρκα και το αἷμα Του. Αὐτὴ δίνει τη δυνατότητα στον Χριστὸ να ονομάζεται πάντοτε "Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου".

Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Υἱὸς τοῦ Ἀνθρώπου... ὁ Θεὸς πού κατήλθε κι ἐγίνε ἄνθρωπος, ὥστε να μπορέσει ὁ ἄνθρωπος να εξαγιασθεῖ, να μπορέσει να γίνε κοινωνὸς "θείας φύσεως" (Β' Πέτρου 1, 4), ἢ, σύμφωνα με την ἐκφραση των διδασκάλων της Εκκλησίας, να "θεωθεῖ". Ακριβῶς ἐδῶ, σ' αὐτὴ την ἐξαιρετικὴ ἀποκάλυψη της αὐθεντικῆς φύσεως και κλήσεως τοῦ ἀνθρώπου, βρίσκεται ἡ πηγὴ αὐτῆς της ευγνωμοσύνης και τρυφεράδας πού περιβάλλει τη Θεοτόκο, ως σύνδεσμο μας με τον Χριστό, και μέσω Αὐτοῦ με τον Θεό. Πουθενά δε ἄλλου δεν ἀντικατοπτρίζεται αὐτὸ καλύτερα ἀπ' ὅ,τι στη γέννηση της Θεοτόκου. Σε κανένα ὁμως σημεῖο της ἁγίας Γραφῆς δεν ἀναφέρεται τίποτε γι' αὐτὸ το γεγονός. Γιατί ὁμως θα ἐπρεπε να ἀναφέρεται; Υπάρχει κάτι το ἀξιόλογο, κάτι το ἰδιαίτερα μοναδικὸ στη συνηθισμένη γέννηση ἐνὸς παιδιοῦ, σε μια γέννα ὅπως ὅλες οι ἄλλες; Ἄν ὁμως ἡ Εκκλησία ἀρχισε να μνημονεύει το γεγονός με μια ἰδιαίτερη εορτὴ, αὐτὸ δεν ἐγίνε ἐπειδὴ ἡ γέννα καθ'αυτὴ ἦταν κάτι το μοναδικὸ ἢ θαυματουργικὸ ἢ ἀσυνηθιστο γεγονός. Το ἀντίθετο, μάλιστα.

Το ὅτι εἶναι τόσο συνηθισμένο γεγονός ἀποκαλύπτει μια φρεσκάδα και μια λάμψη ὅσον ἀφορὰ το καθετὶ πού ἀποκαλούμε "ρουτίνα" και συνηθισμένο, και δίνει νέο βάθος στις "ασήμαντες" λεπτομέρειες της ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Τὶ παρατηροῦμε στην εἰκόνα της εορτῆς, ὅταν την

αντικρίζουμε με τα πνευματικά μας μάτια; Πάνω σ' ένα κρεβάτι είναι ξαπλωμένη μια γυναίκα, ή Άννα, σύμφωνα με την εκκλησιαστική παράδοση, πού μόλις έχει γεννήσει μια κόρη. Δίπλα της είναι ο πατέρας του παιδιού, ο Ιωάκειμ, σύμφωνα πάλι με την ίδια παράδοση. Λίγες γυναίκες στέκονται εκεί κοντά, πού πλένουν το νεογέννητο για πρώτη φορά. Το πιο συνηθισμένο, δηλαδή, και απαραίτητο γεγονός. Ή δεν είναι έτσι; Μήπως ή Εκκλησία θέλει, μέσα απ' αυτή την εικόνα, να μας πει πώς ή κάθε γέννα, ή είσοδος κάθε νέου ανθρώπου στον κόσμο και στη ζωή, δεν είναι παρά ένα μέγιστο θαύμα, ένα θαύμα πού διαρρηγνύει κάθε ρουτίνα, επειδή σημαδεύει την αρχή κάποιου γεγονότος δίχως τέλος, την αρχή μιας μοναδικής και ανεπανάληπτης ζωής, την αρχή ενός νέου προσώπου; Με κάθε γέννα ο κόσμος δημιουργείται, κατά μία έννοια, εξ αρχής, και προσφέρεται ως δώρο σ' αυτόν το νέο άνθρωπο για να είναι ή ζωή του, ο δρόμος του, ή δημιουργία του.

Κατ' αρχάς, αυτή ή γιορτή δεν είναι παρά ένας γενικός εορτασμός της γεννήσεως του ανθρώπου, και, όπως λέει το Ευαγγέλιο, δεν θυμόμαστε πλέον την αγωνία "διά την χαράν ότι εγεννήθη άνθρωπος εις τον κόσμον" (Ίωάν. 16,21). Δεύτερον, τώρα γνωρίζουμε αυτόν τού όποιου την ιδιαίτερη γέννηση και τον ερχομό εορτάζουμε: την Παναγία. Γνωρίζουμε τη μοναδικότητα, την ομορφιά, τη χάρη ακριβώς αυτού τού παιδιού, τον προορισμό του, τη σημασία του για μας και για ολόκληρο τον κόσμο. Και τρίτον, γιορτάζουμε όλους όσους προετοίμασαν τον δρόμο της Παναγίας, πού συνέβαλαν στο να κληρονομήσει τη χάρη και την ομορφιά. Σήμερα *πολλοί* άνθρωποι μιλούν για κληρονομικότητα, άλλα μόνο με μια αρνητική, ύποδουλωτική και αιτιοκρατική έννοια. Ή Εκκλησία πιστεύει σε μια θετική και πνευματική κληρονομικότητα. Πόση πίστη, πόση καλοσύνη, πόσες γενιές ανθρώπων πού αγωνίστηκαν να ζήσουν την αγιότητα, δεν χρειάστηκαν πριν το δένδρο της ιστορίας μπορέσει να βγάλει ένα τέτοιο υπέροχο και ευωδιαστό λουλούδι -την Παρθένο Παναγία! Γι' αυτό ή εορτή της Γεννήσεως της είναι ένας εορτασμός της ανθρώπινης ιστορίας, εορτασμός της πίστεως στον άνθρωπο, ένας εορτασμός τού ανθρώπου. Δυστυχώς όμως, ή κληρονομιά τού κακού είναι πολύ πιο ορατή και γνωστή σήμερα. Υπάρχει τόσο κακό γύρω μας, ώστε αυτή ή πίστη στον άνθρωπο, στην ελευθερία του, στη δυνατότητα του να παραδίδει στις μελλοντικές γενιές μια φωτεινή κληρονομιά καλοσύνης έχει σχεδόν εξατμιστεί κι έχει αντικατασταθεί από τον κυνισμό και την υποψία... Αυτός ο εχθρικός κυνισμός και ή αποθαρρυντική υποψία είναι ακριβώς ό,τι μας κάνει ν' απομακρυνόμαστε από την Εκκλησία, τη στιγμή πού αυτή γιορτάζει, με τέτοια χαρά και πίστη, τη γέννηση ενός κοριτσιού, στο όποιο συγκεντρώνεται όλη ή καλοσύνη, ή πνευματική ομορφιά, ή αρμονία και ή τελειότητα, πού είναι στοιχεία της γνήσιας ανθρώπινης φύσεως. Μέσα απ' αυτό το νεογέννητο κορίτσι, ο Χριστός -το δώρο του Θεού, ή συνάντηση μαζί Του - έρχεται ν' αγκαλιάσει τον κόσμο. Εορτάζοντας

έτσι τη γέννηση της Παναγίας, βρισκόμαστε ήδη στον δρόμο προς τη Βηθλεέμ, κινούμενοι προς το χαρμόσυνο μυστήριο της Παναγίας ως Θεοτόκου.

Προτυπώσεις της Παναγίας μας στην Παλαιά Διαθήκη.

του Αγίου Ιωάννου Δαμασκηνού

Εσένα προεικόνισε η κιβωτός, γιατί Συ γέννησες τον Χριστό, τη σωτηρία του κόσμου, που καταπόντισε την αμαρτία και κατασίγησε τα κύματά της.

Εσένα προεικόνισε η βάτος, Εσένα είχαν επιγράψει προφητικώς οι θεοχάρακτες πλάκες, Εσένα προζωγράφισε η κιβωτός του νόμου και Σένα είχαν φανερά προτυπώσει η στάμνα η χρυσή και η λυχνία και η τράπεζα και η ράβδος του Ααρών που 'χε βλαστήσει.

Από Σένα προήλθε η φλόγα της θεότητας, το μέτρο και ο Λόγος του Πατρός, το γλυκύτατο και ουράνιο μάννα, το όνομα το απερίγραπτο και πάνω από όλα τα ονόματα, το φως το αιώνιο και απρόσιτο, ο άρτος της ζωής ο ουράνιος, ο καρπός που δεν γεωργήθηκε, αλλά βλάστησε από Σένα με σώμα ανθρώπινο.

Εσένα δεν προμηνούσε το καμίνι που έβγαζε φωτιά και ταυτόχρονα δρόσιζε αλλά και έκαιγε κι ήταν αντίτυπο της θείας φωτιάς που μέσα Σου κατοίκησε;

Παρά λίγο όμως θα ξεχνούσα τη σκάλα του Ιακώβ. Τι δηλαδή; Δεν είναι φανερό σε όλους ότι Εσένα προεικόνιζε κι ήταν προτύπωσή Σου; Όπως ο Ιακώβ είχε δει τις άκρες της σκάλας να ενώνουν τον ουρανό με τη γη και να ανεβοκατεβαίνουν σ' αυτήν Άγγελοι, έτσι κι εσύ ένωσης αυτά που ήσαν πριν χωρισμένα, αφού μπήκες στη μέση Θεού και ανθρώπων κι έγινες σκάλα, για να κατεβεί σε μάς ο Θεός, που πήρε το αδύναμο προζύμι μας και το ένωσε με τον εαυτό Του κι έκανε τον ανθρώπινο νου που βλέπει τον Θεό.

Πού θα αποδώσουμε ακόμη τα κηρύγματα των Προφητών; Σ' Εσένα, αν θέλουμε να δείξουμε ότι είναι αληθινά! Γιατί, ποιο είναι το Δαβιτικό μαλλί του προβάτου που πάνω του έπεσε σαν βροχή ο Υιός του Θεού, που είναι συνάναρχος με τον Πατέρα; Δεν είσαι Συ ολοφάνερα;

Ποια είναι επίσης η Παρθένος, που ο Ησαΐας προορατικώς προφήτευσε ότι θα συλλάβει και θα γεννήσει Υιόν τον Θεό, που είναι μαζί μας; Και ποιο είναι το βουνό του Δανιήλ, από το οποίο κόπηκε πέτρα, αγκωνάρι, ο Χριστός, χωρίς να υποκύψει σε ανθρώπινο εργαλείο;

Ας έρθει ο Ιεζεκιήλ ο θεϊκότατος κι ας δείξει πύλη που έχει κλειστεί και που πέρασε από μέσα της μόνο ο Κύριος και παραμένει κλειστή.

Εσένα, λοιπόν, κηρύττουν οι Προφήτες. Εσένα διακονούν οι Άγγελοι και υπηρετούν οι Απόστολοι.